

jej współtwórcą. Jak więc widzimy, bycie dobrym nauczycielem wymaga ogromnego zaangażowania oraz poświęcenia. Trzeba czuć, iż naprawdę chce się obcować z dziećmi i młodzieżą, wtedy będzie można wykonywać swoją pracę z pasją. A czy nie ma nic wspanialszego, niż człowiek, zajmujący się tym, co prawdziwie kocha?

Ad.3 Mówiąc o dobrym nauczycielu, trudno jest wymienić określony zestaw cech, który powinien posiadać taki człowiek. Możemy tu jedynie wymienić kilka spośród licznych, które mają duży wpływ na pracę i osobę nauczyciela. Cechy, które powinny charakteryzować dobrego nauczyciela, są w pewnej mierze czymś wrodzonym, ale też rezultatem praktyki wychowawczej i długiej pracy nad samodoskonaleniem. Dobrym nauczycielem jest taki, który wywiera duży wpływ wychowawczy na uczniów i odnosi - na ogół - powodzenie w pracy dydaktyczno-wychowawczej. Jeżeli nauczyciel okaże prawdziwe zainteresowanie swoją pracą, rozbudzi w sobie zamiłowanie do niej i będzie wiadomie dbał o własny rozwój jako człowieka i pedagoga, może osiągnąć bardzo wiele, gdyż rozwój możliwości ludzi jest w zasadzie nieograniczony. Powinien odznaczać się intuicją i taktem pedagogicznym, na który składa się zdolność wnikliwego wyczucia i odpowiedniego ustosunkowania się do ucznia. Powinien wszystkich uczniów traktować jednakowo, wyróżniać się znajomością ludzi, darem obserwacji. Nie może w żadnym wypadku wyróżniać uczniów, którzy są w pewien sposób związani z jego prywatnym życiem, np. dzieci swoich krewnych, znajomych, przyjaciół. Nie wolno też inaczej traktować w szkole uczniów rodziców wpływowych i uczniów pochodzących z rodzin przeciętnych czy biednych. Nie można wypominać uczniom mniej zdolnym braku zdolności lub ciągle chwalić i wyróżniać ucznia zdolnego, zwracać uwagę na urodę dziecka albo jego ułomność itp. Dobry nauczyciel nie może sobie pozwolić na okazywanie niechęci jakiemuś dziecku, na wyśmiewanie jego odpowiedzi, używanie wobec niego krzywdzących określeń czy przezwisk. W swej pracy powinien unikać kar i groźb, a stosować zachętę, nie dopuszczając do tego, aby nauczycielowi towarzyszył lęk.

Jeżeli nauczyciel chce, aby wychowankowie go szanowali, nie wolno mu nie szanować osobowość dziecka. Należy działać przez przyjacielskość, lecz być wymagającym, znającym powierzone sobie dzieci, być zawsze rozsądnym, zrównoważonym i cierpliwym ich doradcą. Podstawą autorytetu nauczyciela są także gruntowna wiedza fachowa, umiejętność pracy dydaktycznej i wysoka kultura. Nauczyciel powinien pogłębiać swoją wiedzę teoretyczną, doskonalić swoje metody pedagogiczne, rozwijać swoją kulturę i zapobiegać rutynie, odznaczać się wysokim poziomem moralnym, umiejętnością koleżeńskiego współzycia z gronem nauczycielskim, być aktywnym działaczem społecznym w środowisku, gdy jego postępowanie i pracę obserwują nie tylko uczniowie, lecz i rodzice. Nauczyciel nie może przenosić swoich trosk i zmartwień rodzinnych do szkoły, nie może inaczej zachowywać się w klasie, gdy jest poirytowany, zniechęcony lub teściuradowany; nie może odbijać na uczniach swoich przykrość i euforii. Ale nie powinien też być zimny i sztywny, małym uczuciowym życiem klasy. Powinien ciągle panować nad sobą, nie dawać młodzieży materiału do kpin i szyderstwa, nie pozwalać na żadne pochlebstwa ze strony uczniów ani w stosunku do siebie, ani też w stosunku do innych nauczycieli. Nauczyciel powinien być bezinteresowny i sprawiedliwy.

Oczywiście powinien się posługiwać językiem poprawnym gramatycznie, logicznym, jasnym i prostym, a jednocześnie nie bogatym, wystrzegać się wszelkich nawyków językowych, przestrzegać odpowiedniego tempa mówienia, modulacji głosu, akcentowania. Postępowanie nauczyciela zawsze uwikłane jest w oceny moralne, np. sprawiedliwość i niesprawiedliwość. Uczniowie muszą być przekonani, że otrzymał sprawiedliwą ocenę. Sprawiedliwość wymaga, by ocenione były nie same wyniki, ale także trud i dobra wola, włożone w ich osiągnięcie. Nauczyciel powinien zajmować postawę wybitnie humanistyczną, tj. postępować zgodnie z zasadami demokracji, równości, sprawiedliwości, uczciwości i solidarności międzyludzkiej.